

leeftijd **54 jaar**
opleiding **sociale geografie aan de
Rijksuniversiteit Groningen**
functie **sinds 2018 gedeputeerde provincie
Gelderland (namens het CDA) met
portefeuille (onder andere) landbouw,
natuur en landschap en vitaal platteland**
vorige functies **onder andere wethouder in
Zeewolde en wethouder in Doetinchem**

‘De huidige stikstofimpasse
**is vooral het gevolg van
gebrek aan politiek lef**’

‘Natuurlijk lossen we het stikstofprobleem op in Gelderland’

Met veertig procent van het nationaal oppervlak Natura 2000 en 8500 boeren binnen de provinciegrenzen zijn de uitdagingen groot voor Gelders gedeputeerde Peter Drenth. Hij blijft optimistisch. ‘Natuurlijk is de stikstofimpasse op te lossen. Laten we maar eens met elkaar aan de slag gaan.’

TEKST WICHERT KOOPMAN

Het is nog volop vakantie als Gelders gedeputeerde Peter Drenth op een mottige maandagmorgen tijd maakt voor een gesprek over de stikstofproblematiek in zijn provincie. De hal van het Huis der Provincie in de Gelderse hoofdstad Arnhem is nog een oase van rust en het plein voor het statige gebouw ligt er verlaten bij. Hoe anders was dat woensdagavond 6 juli. Na geruchten in boeren-appgroepen dat de Provinciale Staten die avond belangrijke besluiten zouden nemen over het stikstofbeleid, ‘toerden’ honderden boeren met trekkers ‘op’ naar Arnhem. Drenth herinnert het zich nog levendig. ‘Toen we hoorden dat er demonstranten in aantocht waren, hebben we de bodes naar buiten gestuurd om koffie en thee uit te delen en hebben we de vergadering geschorst om met de boeren in gesprek te gaan’, vertelt hij. ‘Een deel van hen nam daarna plaats op de publieke tribune om het debat te volgen en erachter te komen dat het verhaal dat we in de Statenzaal hielden, niet anders was dan dat we buiten op de trappen vertelden. Bij de traditionele borrel na afloop was ook nog een deel van de demonstranten aanwezig en hebben we samen het glas geheven op de toekomst van de landbouw in Gelderland.’

Dat klinkt bijna te mooi om waar te zijn. Hoe is de relatie tussen Gelderse

boeren en het provinciebestuur echt?

‘Het oordeel over de kwaliteit van de relatie laat ik graag aan anderen over. Wat ik wel kan zeggen, is dat ik een goed contact met de sector heel belangrijk vind en dat ik bijna wekelijks gesprekken voer met agrarische ondernemers. En in tegenstelling tot de situatie in sommige andere provincies, zit het Gelders landbouwcollectief hier nog altijd aan tafel voor overleg. Nee, we zijn het niet altijd met elkaar eens. Maar ik geloof wel dat we het gevoel delen dat we het met elkaar moeten doen en dat we samen het beste willen voor de agrarische sector en het platteland in onze provincie. De agrarische sector is voor ons namelijk enorm belangrijk. Elke boer in Gelderland zorgt voor tien banen bij toeleverende en verwerkende bedrijven. En wat dacht je van het belang van een sterke agrarische sector voor een vitaal platteland en een buitengebied dat aantrekkelijk blijft voor recreatie?’

De uitdagingen zijn groot voor de provincie Gelderland. Kunt u aangeven hoe groot?

‘Alles komt hier samen. Veertig procent van de oppervlakte aan Natura 2000-gebieden ligt in Gelderland en bijna 17 procent van de agrarische bedrijven is hier gevestigd, waarvan een belangrijk deel veehouderijbedrijven zijn. Zo is Gelderland de provincie met de

meeste melkkoeien. Daarbij staan we aan de lat voor 10 procent van de landelijk woningbouwopgave. Dat wil zeggen: 100.000 nieuwe woningen in de komende tien jaar. Trouwens, nu al woont een op de acht Nederlanders in Gelderland. Bovendien zijn we recreatieprovincie nummer één, lopen veel belangrijke verkeersaders door onze provincie, net als alle grote rivieren.’

‘In het regeerakkoord is afgesproken dat landelijk 40 kiloton stikstof moet zijn gereduceerd in 2030. Daarvan moet 7,5 kiloton in Gelderland worden gerealiseerd: dat is bijna 20 procent.’

Van die 7,5 kiloton zal een groot deel uit de veehouderij moeten komen. Hoe gaat u dat realiseren?

‘De veehouderij is een belangrijke bron van stikstofuitstoot. Daarover geen discussie. Maar ik ga helemaal met de boeren mee als ze zeggen dat stikstof niet alleen het probleem is van de agrarische sector. Neem deze mooie stad, waar veel bouwplannen nu stagneren vanwege de stikstofdepositie op de Veluwe. Agrarische bedrijven zijn er nauwelijks in Arnhem. De extra stikstof is hier toch echt vooral afkomstig uit de bebouwde omgeving en de industrie. Iedere sector zal zijn bijdrage moeten leveren aan het reduceren van stikstof. Het is een gemiste kans dat het kabinet nog geen uitgewerkte plannen heeft om ook andere sectoren dan de veehouderij doelen op te leggen. Zo wék je de indruk dat boeren het probleem op moeten lossen, terwijl te veel stikstof een probleem is van de hele samenleving.’

Hoe pakt u dat in Gelderland aan?

‘Op de bewuste 6 juli hebben onze Staten een motie aangenomen om vast te houden aan de Gelderse stikstofaanpak. Ons provinciale stikstofplan is in overleg met alle sectoren tot stand gekomen en voorziet in vermindering van de emissie met 25 procent in 2025 voor alle sectoren. Wat dat betreft ben ik erg blij met onze Statenvergadering waar-

‘Wat mij betreft parkeren we discussies over het einddoel en **gaan we eerst maar eens aan de slag**’

in soms pittig wordt gediscussieerd, maar waar ik van links tot rechts de wil signaleer om tot oplossingen te komen. In de Tweede Kamer lijkt het er weleens op dat partijen vooral uit zijn op vergroten van meningsverschillen om de politieke impasse in stand te houden. Ik ben dan ook blij met de toezegging van de minister, net voor het zomerreces, dat we de ruimte en het geld krijgen om met ons plan aan de slag te gaan.’

‘Overigens ben ik ervan overtuigd dat we ons doel van 25 procent reductie zonder gedwongen krimp van de veestapel gaan halen. Als er één sector is die heeft bewezen zich te willen aanpassen, dan is het de agrarische sector. Ik zie tijdens werkbezoeken zoveel mooie innovaties. Denk aan een project als de kunstmestvrije Achterhoek. Boeren zijn echt al aan de slag. Het is mooi dat we geld hebben om goede initiatieven te ondersteunen. Daarnaast melden zich overigens wekelijks boeren met belangstelling voor provinciale stoppersregelingen.’

Hoe loopt het met de uitvoering van deze stoppersregelingen?

‘Met uitspraken daarover ben ik heel voorzichtige. Er is pas een overeenkomst tussen een ondernemer en de provincie als de akte is gepasseerd bij de notaris. Meedoen aan een opkoopregeling ligt gevoelig, merk ik. Als bekend wordt dat veehouders hier gebruik van willen maken, worden ze door hun omgeving soms bestempeld als verraders en onder druk gezet. Dat is vervelend, maar ik hecht er veel waarde aan dat opkoop, ook van piekbelasters, op vrijwillige basis gebeurt. Ik ben faliekant tegen onteigen-

ning en dat zal hier in Gelderland ook niet gebeuren. Dat druist in tegen ieders rechtsgevoel en roept alleen maar weerstand op.’

Gaat het in dit soort regelingen wel om stikstof? Of heeft de provincie bouwgrond nodig?

‘Dat is echt onzin! We moeten in Gelderland de komende tien jaar 100.000 nieuwe woningen bouwen. Laten er daarvan 10.000 binnen de bestaande stedelijke omgeving gerealiseerd kunnen worden. Dan is er nog voor 90.000 woningen nieuwe bouwgrond nodig. Als je ruim bouwt, kun je dertig woningen op een hectare kwijt en heb je dus 3000 hectare nodig. Dat is nog geen twee procent van de totale oppervlakte die nu agrarisch wordt gebruikt.’

‘De provincie Gelderland bezit bovendien nu al 5500 hectare grond. We zijn dus helemaal niet geïnteresseerd in meer. Daarbij bouwen de provinciale overheid noch de landelijke overheid woningen; dat doen gemeenten. Waar het echt om gaat, is dat we gaan werken aan verbetering van de kwaliteit van de natuur. En, minstens zo belangrijk, stikstof reduceren geeft ons de ruimte die nodig is voor het legaliseren van de PAS-melders in Gelderland. Het zit me echt dwars dat ondernemers die volledig te goeder trouw hebben gehandeld, nu in de problemen zitten omdat ze geen vergunning hebben. Ik zie wat dat voor impact heeft op boerengezinnen. Dat gaat me aan het hart.’

Het lijkt wel of we steeds dieper in de impasse komen als het gaat om stikstof. Is het probleem wel op te lossen?

‘Natuurlijk is het stikstofprobleem op te lossen. Het rapport van de commissie-Remkes uit 2020 geeft duidelijke handvaten en daar is ook ons provinciale stikstofplan op gebaseerd. We moeten voldoen aan de Wet natuurbescherming. Daarin staat dat we moeten werken aan minder stikstofdepositie, de natuur goed moeten onderhouden en dat bij het verlenen van vergunningen voor nieuwe activiteiten goed onderbouwd moet zijn dat er geen negatieve effecten zijn op de natuur. Veel ingewikkelder dan dat is het niet. De impasse waar we nu in zitten, is voor een groot deel het gevolg van het ontbreken van politiek lef om keuzes te maken.’

Betekent dit wat u betreft dat de doelen die zijn afgesproken in het regeerakkoord, ter discussie kunnen staan?

‘Laat ik voorop stellen dat ik blij ben dat we eindelijk een kabinet hebben dat duidelijke keuzes maakt. We weten nu tenminste waar we aan toe zijn. Dat neemt niet weg dat ik soms moeite heb met de manier waarop het kabinet nu opereert. Het publiceren van de stikstofkaart was een slecht idee. Nog geen concreet beleid klaar hebben voor andere sectoren helpt ook niet om vertrouwen te winnen bij boeren. En misschien zal blijken dat 30 kiloton stikstof reduceren in plaats van 40 kiloton uiteindelijk ook genoeg is.’ ‘Maar zeker is dat de stikstofuitstoot op korte termijn naar beneden zal moeten om de kwaliteit van de natuur te verbeteren. En zolang we blijven discussiëren, gebeurt er niks. Dus wat mij betreft parkeren we even de discussies over het einddoel en gaan we nu eerst maar eens aan de slag.’